2010MME140 bijlage 1

Notitie structurele (extra) bestuurslasten ten gevolge van de uitvoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

In dit document wordt beschreven welke structurele toename van bestuurslasten te verwachten is doordat met ingang van 1 oktober 2010 uitvoering moet worden gegeven aan de Wabo. Ten tijde van het opstellen van deze notitie is nog geen ervaring opgedaan met de Wabo. Er is veelal uitgegaan van zo nauwkeurig mogelijke ramingen. Bovendien is geen rekening gehouden met de gevolgen van de tweede fase, tweede tranche van het Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer (Barim), omdat deze wijzigingen in augustus 2010 nog in conceptfase verkeren.

Structurele lasten vergunningverlening
Procedures voor inrichtingen (71 stuks) die volledig onder provinciale bevoegdheid blijven vallen.

Toegepaste wet- en regelgeving	**Aantal procedures bij 71 BRZO/IPPC inrichtingen per jaar**
Gemeentelijke verordening (o.a. kap- en uitritvergunningen)	4
Woningwet (bouwvergunningen)	15
Wet milieubeheer	17 (incl. indirecte lozingen) *
WRO (vrijstellingen bestemmingsplan)	3 **
Totaal aantal procedures	39 ***

* Dit getal is berekend als volgt: gem. 60 Wm-procedures p.j. x 71 inrichtingen IPPC gedeeld door 248 (totaal aantal inrichtingen waarvoor GS bevoegd gezag zijn vóór inwerkingtreding van de Wabo)

** Volgens de inventarisatie door in 2010 Deloitte zijn er gemiddeld per jaar geen procedures o.g.v. de WRO te verwachten. In dit overzicht is het aantal 3 opgenomen, n.a.v. vergelijking met andere provincies met een vergelijkbaar aantal inrichtingen (o.a. provincie Friesland).

*** In vergelijking met andere provincies is het aantal procedures bij de provincie Utrecht aanzienlijk lager. Dit heeft te maken met het feit dat de provincie Utrecht bij het uitvoeren van het onderzoek Deloitte opdracht gegeven heeft rekening te houden met de actuele economische situatie.

Procedures voor inrichtingen waarvoor de provincie een v.v.g.b. afgeeft (bevoegdheid B&W).
De Wabo heeft ook tot gevolg dat de provincie een verklaring van geen bedenkingen (v.v.g.b.) voor het milieudeel van de omgevingsvergunning moet afgeven voor de 177 niet-BRZO/IPPC inrichtingen, waarvoor Burgemeester en wethouders bevoegd gezag worden. (= 248 inrichtingen voor de Wabo minus 71 IPPC/BRZO inrichtingen)
Wanneer er samenloop is met een toestemming voor indirecte lozingen, dan moet de provincie dit aspect meenemen in de v.v.g.b.
In de huidige situatie worden voor de 248 provinciale inrichtingen gemiddeld 60 Wet milieubeheervergunning per jaar afgegeven. Na inwerkingtreding van de Wabo zullen voor de 177 inrichtingen waarvoor de gemeenten bevoegd worden 43 v.v.g.b.'s worden afgegeven (177 / 248 x 60).

Kosten die door de leges worden gedekt.

Bij inwerkingtreding van de Wabo krijgt de provincie er ook bouwtaken bij, die globaal bestaan uit bouwplantoetsing, bouwtoezicht tijdens de bouwwerkzaamheden, toezicht op bestaande bouwwerken, handhaving en het behandelen van bezwaar en beroep. Bezwaar en beroep kunnen zowel voorkomen m.b.t. de vergunningprocedure, als m.b.t. bestuursrechtelijke sancties.

Heffing van leges is alleen toegestaan voor het toetsen van bouwplannen (inclusief coördinatie- en publicatiekosten), alsmede voor de uitvoering van bouwtoezicht tijdens de realisatiefase van een bouwwerk. Dat wordt ook wel bouwbegeleiding genoemd.
Op basis van de te verwachten procedures bedragen de extra kosten voor de uitvoering van nieuwe taken op grond van de Wabo, die door leges worden gedekt, jaarlijks afgerond € 94.000. Het betreft hier inhuur van kennis en capaciteit voor het opstellen van onder meer het bouwdeel van de omgevingsvergunning, de kosten van het coördinatieproces bij vergunningverlening en de extra publicatiekosten, zie bijlage A. Dit is in overeenstemming met artikel 225 Provinciewet.
In bijlage A zijn de kosten van inhuur die door leges worden gedekt en de inkomsten uit leges in beeld gebracht. Daarbij zijn per bouwsomstaffel gemiddelden van de te verwachten legesbedragen gehanteerd.

De kosten van overige verrichtingen, zoals handhaving bouwregelgeving, behandeling van bezwaar en beroep in relatie tot bouwregelgeving, uitoefenen van bouwtoezicht bij bestaande bouw, mogen niet via legesheffing op de aanvrager/eigenaar van een bouwwerk verhaald worden. Deze extra kosten die deze wettelijke taken met zich meebrengen zijn dus extra reguliere bestuurslasten.

Samenvattend:
De kosten voor inhuur en nieuwe Wabo-taken, die gedekt worden uit de legesopbrengsten, zijn geraamd op € 94.000.

Kosten die niet gedekt worden door de leges.

Toezicht en handhaving
Daarnaast zijn er nog kosten voor toezicht en handhaving en voor bezwaar en beroep waarvoor geen legeskosten in rekening mogen worden gebracht. Conform een onderzoek van 2008 door de provincie Friesland is het uitgangspunt gehanteerd dat in 20% van de procedures sprake is van een handhavingtraject, die uiteindelijk in 10% leidt tot sancties. In 5% is sprake van bezwaar en beroep.
Het aantal uren van tijdsbesteding is gebaseerd op het onderzoek van Deloitte Kostenvergoeding Ketenpartners (datum 15 juli 2009) onderdeel tijdsbestedingen van gemeenten voor de advieswerkzaamheden.
Hieronder zijn de te verwachten kosten voor inhuur toezicht en handhaving weergegeven:

Activiteiten waarvoor gemeenten / waterschappen werkzaamheden verrichten	Aantal procedures per jaar	Tijdsbesteding				Uurtarief	Totaal (afgerond)
		Toezicht	Handhaving	Sanctie	Totaal		
Woningwet	15	*	12,0	24,0	36,0	€ 90,00	€ 3.240,00
Woningwet jaarlijkse controle bestaande bouw '**	36	213,0	7,1	14,2	234,3	€ 90,00	€ 21.087,00
Gemeentelijke verordening	4	1,6	0,8	1,2	3,6	€ 90,00	€ 324,00
Wet milieubeheer onderdeel indirecte lozingen'***	198	4.960,0	****	****	4.960,0	€ -	€ -
WRO	3	12,0	0,6	2,4	15,0	€ 90,00	€ 1.350,00
Totaal							**€ 26.001,00**

* Het toezicht voor de bouwvergunning maakt onderdeel uit van de tijdsbesteding van de vergunningverlening. Daarom is er geen waarde opgenomen bij toezicht.
** Het betreft hier de bouwwerken waarop het Gebruiksbesluit van toepassing is. Aangenomen wordt dat op 50% van de provinciale inrichtingen het Gebruiksbesluit van toepassing is.
*** Het gaat hier om het toezicht van de inrichtingen waaraan de provincie inspectiebezoeken zal doen.

**** Bij de Wet milieubeheer, onderdeel indirecte lozingen, is sprake van cyclisch toezicht. 80% van de provinciale inrichtingen heeft een vergunning voor indirecte lozingen, deze worden jaarlijks 1 x bezocht. Het gaat dan om 80% x 248 inrichtingen = 198 inspectiebezoeken. Er zijn geen kengetallen voor handhaving en sancties bekend. De waterschappen hebben toegezegd de eerste twee jaren na invoering van de Wabo geen kosten in rekening te brengen voor advies en toezicht.

Bezwaar en beroep onderdeel 'bouwen' van de omgevingsvergunning.
De provincie beschikt over capaciteit voor de behandeling van bezwaar en beroep in zaken tegen milieuvergunningen. Door de komst van de Wabo zullen in voorkomende gevallen ook bezwaar- en beroepszaken behandeld moeten worden, die zich richten op het onderdeel 'bouwen'. De expertise daarvoor is bij de provincie niet aanwezig. Er zal daarom gebruik gemaakt worden van specialistische ondersteuning door gemeenten. Voor het aantal te verwachten procedures is gebruik gemaakt van aannames die door de provincie Friesland zijn gehanteerd. De vermelde tijdsbestedingen zijn ontleend aan een onderzoek door Deloitte, in opdracht van het IPO (Kostenvergoeding Ketenpartners). Het uurtarief is € 90,00 dat is ontleend uit hetzelfde rapport van Deloitte.

Activiteit	5% van het totale aantal procedures	Tijdsbesteding bezwaar	Tijdsbesteding beroep	Totaal tijdsbesteding	Uurtarief	Totaal
Vergunningverlening	2,9	46	74,75	120,75	€ 90,00	€ 10.867,50
Handhaving	2,9	46	74,75	120,75	€ 90,00	€ 10.867,50
Totaal						**€ 21.735,00**

Extra capaciteit benodigd voor v.v.g.b.'s Natuurbeschermingswet.
In veel gevallen is een v.v.g.b. op grond van de Natuurbeschermingswet (Nbw) nodig, als onderdeel van een omgevingsvergunning. De v.v.g.b. wordt dan aangehaakt bij de omgevingsvergunning. In de meeste situaties zijn b&w het bevoegde gezag. Voor het verlenen van een omgevingsvergunning zullen b&w een verzoek om een v.v.g.b. op grond van de Nbw moeten indienen bij GS. Door koppeling van de Nbw aan de Wabo wordt dus een toename van aanvragen om een v.v.g.b. verwacht. Ervaringscijfers over het aantal te verwachten verzoeken voor een v.v.g.b. zijn nog niet voorhanden. Geraamd wordt dat extra capaciteit met een omvang van 0.25 fte nodig zal zijn, (schaal 11) voor het behandelen van de extra verzoeken. Na een jaar zal op basis van ervaringsgegevens worden bezien of die extra capaciteit volstaat, danwel moet worden uitgebreid.

Contactfunctionaris t.b.v. handhaving
Samenwerking met de ketenpartners op het gebied van toezicht en handhaving zal intensiever en complexer worden. Vooral voor de complexere dossiers zal een contactfunctionaris nodig zijn, die moet zorgen voor afstemming tussen de ketenpartners. De extra benodigde tijd kan niet binnen de bestaande capaciteit gevonden worden. Geschat wordt dat extra capaciteit ter grootte van 0,2 fte, schaal 11, nodig zal zijn voor deze linking-pin.

Onderhoud samenwerkingsovereenkomst
De Samenwerkingsovereenkomst (SOK) vraagt om onderhoud, dat betekent dat de werking hiervan gemonitoord moet worden en er periodiek met partijen een evaluatie moet plaatsvinden. Daarnaast zal de provincie de documenten die als bijlage bij de SOK zijn gevoegd up to date moeten houden en moeten beheren. Hiervoor kan globaal 8 uur per organisatie per jaar worden berekend. Omdat in de SOK ook afspraken worden gemaakt over samenwerking met betrekking tot het verlenen van een v.v.g.b. door de provincie voor de niet BRZO/IPPC inrichtingen, geldt dit voor alle gemeenten en de vier inliggende waterschappen. Dat betekent (32 organisaties * 8 uur) = 256 uur per jaar ofwel **0,2 fte** per jaar.
Afhankelijk van de uitkomsten van diverse besprekingen met de ketenpartners, zal de SOK op juridisch houdbare wijze aangepast moeten worden. Extern advies door een ter zake deskundig advocaat, wordt geschat op 20 uur per jaar, tegen een uurtarief van € 215,00.

Onderhoud SOK		
Jurist	20 uur	€ 4.300,00
Beleidsmedewerker	0,2 fte schaal 11	€ 15.000,00
Totaal		**€ 19.300,00**

Samenvatting en conclusies.

Bedacht moet worden dat het verwachte aantal procedures slechts een schatting is. Uit de praktijk blijkt dat het aantal aanvragen per jaar sterk kan fluctueren. Zo zal bijvoorbeeld de financiële crisis invloed hebben op het aantal aanvragen.

Extra benodigde capaciteit BRZO/IPPC inrichtingen
De extra benodigde capaciteit voor uitvoering Wabo bij de provinciale BRZO/IPPC inrichtingen wordt globaal als volgt geschat:

Kosten voor inhuur voor nieuwe Wabo-taken:
- inhuur toezicht en handhaving Bouw € 26.001
- inhuur bij bezwaar en beroep € 21.735
- extra capaciteit t.b.v. verzoeken om v.v.g.b. Nbw € 18.750
- extra capaciteit contactfunctionaris handhaving € 15.000
- onderhouden van de Samenwerkingsovereenkomst € 19.300

De extra lasten ten bedrage van € 100.786 worden niet gedekt door de legesopbrengsten. Oorspronkelijk zouden deze structurele lasten moeten worden gedekt uit de Wro baten. Dat is in juni 2009 vastgelegd in een overeenkomst tussen VROM en IPO. Inmiddels blijkt uit de programmering voor Ruimtelijke ontwikkeling dat bij de afdeling Ruimte sprake is van een verhoogde inzet tot 2012. Dat is onder andere een gevolg van uitloopwerkzaamheden van de oude Wro en doordat nieuwe instrumenten extra menskracht en nieuwe vaardigheden vereisen. Er zal daarom (voorlopig) een beroep gedaan moeten worden op algemene middelen.

Samenvattend:

De toename van de structurele bestuurslasten worden als volgt geraamd:

Kosten toezicht, handhaving en sancties	26.001
Kosten voor bezwaar en beroep	21.735
Capaciteit Natuurbeschermingswet	18.750
Contactfunctionaris Handhaving	15.000
Onderhoud SOK	19.300
Het totaal is	100.786

Bijlage A: Verwachte opbrengsten vanuit de leges voor de provincie Utrecht

Verwachte opbrengsten voor de provincie Utrecht					
Activiteit	**Aantal**	**Tarieventabel**	**Leges per activiteit**	**Totaal**	
Slopen bouwwerk	2	Slopen bouwwerk	€ 250	€	500,00
Binnenplanseonontheffing	0	Binnenplanse ontheffing	€ 350	€	-
Aanleggen weg	1	Aanleggen weg	€ 250	€	250,00
Uitweg (in- en uitrit)	1	Uitweg (in- en uitrit)	€ 150	€	150,00
Alarminstallatie	0	Alarminstallatie	€ 0	€	-
Kapactiviteit	1	Kapactiviteit	€ 0	€	-
Reclame op bouwwerk	1	Reclame op bouwwerk	€ 100	€	100,00
Opslag roerende zaken	0	Opslag roerende zaken	€ 0	€	-
Bouwen: tot € 20.000	2	Bouwen: tot € 20.000	€ 200 + 2,50% van de bouwkosten	€	900,00
Bouwen: € 20.000 - € 50.000	3	Bouwen: € 20.000 - € 50.000	€ 700 + 2,25% van de bouwkosten	€	3.225,00
Bouwen: € 50.000 - € 100.000	3	Bouwen: € 50.000 - € 100.000	€ 1.450 + 2,00% van de bouwkosten	€	5.850,00
Bouwen: € 100.000 - € 400.000	3	Bouwen: € 100.000 - € 400.000	€ 2.450 + 1,90% van de bouwkosten	€	15.900,00
Bouwen: € 400.000 - € 1.000.000	1	Bouwen: € 400.000 - € 1.000.000	€ 8.150 + 1,80% van de bouwkosten	€	13.550,00
Bouwen: € 1.000.000 - € 5.000.000	1	Bouwen: € 1.000.000 - € 5.000.000	€ 18.950 + 1,75% van de bouwkosten	€	53.950,00
Bouwen: € 5 - € 25 miljoen	0	Bouwen: € 5 - € 25 miljoen	€ 88.950 + 0,25% van de bouwkosten	€	-
Bouwen: boven € 25 miljoen	0	Bouwen: boven € 25 miljoen	€ 138.950	€	-
Totaal	**19**			**€**	**94.375,00**